

TEMATICA
concursului de admitere la Institutul Național al Justiției (a. 2009)

**Tematica comună pentru proba scrisă eliminatorie tip-grilă și pentru proba orală
constă în rezolvarea unor spețe**

DREPT CIVIL

I. Partea Generală

1. Raportul juridic civil:

- Noțiuni generale privind părțile raportului juridic civil;
- Conținutul raportului juridic civil;
- Obiectul raportului juridic civil.

2. Actul juridic și reprezentarea:

- Dispoziții generale cu privire la actul juridic;
- Condițiile de valabilitate ale actului juridic;
- Actele juridice încheiate sub condiție;
- Nulitatea actului juridic;
- Reprezentarea și procura.

3. Termenele:

- Calcularea termenului;
- Prescripția extinctivă.

4. Drepturile reale:

- Patrimoniul;
- Posesiunea;
- Proprietatea (dispoziții generale, dobândirea și încetarea dreptului de proprietate, încetarea dreptului de proprietate, proprietatea comună, apărarea dreptului de proprietate, dreptul de vecinătate).

5. Alte drepturi reale:

- Uzufructul;
- Dreptul de uz și dreptul de abitație;
- Servitutea;
- Superficia;
- Gajul (dispoziții generale, temeiul apariției gajului. Registrul gajului, drepturile și obligațiile părților contractului de gaj, participarea unor terți la raportul de gaj, exercitarea dreptului de gaj și încetarea gajului).

6. Registrul bunurilor imobile

II. Partea Specială

1. Obligațiile:

- Dispoziții comune privind obligațiile;
- Pluralitatea de subiecte și obiecte în cadrul unei obligații;
- Cesiunea de creanțe și preluarea datoriei;
- Executarea obligațiilor;
- Efectele neexecutării obligației;
- Mijloacele de garantare a executării obligațiilor;
- Stingerea obligațiilor.

2. Contractul:

- Dispoziții generale cu privire la contract și la conținutul contractului;
- Încheierea contractului;
- Contractul sinalagmatic;
- Clauzele contractului standard;
- Contractul în folosul unui terț;
- Interpretarea contractului;
- Rezoluțiunea, rezilierea și revocarea contractului.

3. Categoriile de obligații:

- Vânzarea-cumpărarea;
- Schimbul;
- Donația;
- Înstrăinarea bunului cu condiția întreținerii pe viață;
- Renta;
- Comodatul;
- Împrumutul;
- Locațiunea;
- Arenda;
- Leasingul;
- Antrepriza și prestațiile de servicii;
- Transportul;
- Mandatul;
- Administrarea fiduciară;
- Comisionul;
- Expediția;
- Depozitul;
- Magazinajul;
- Contractul de servicii turistice;
- Fidejusiunea;
- Franchisingul;
- Intermedierea;
- Agentul comercial. Comisionarul profesionist;
- Contractele și operațiunile bancare;
- Factoringul;
- Asigurarea;
- Tranzacția;
- Societatea civilă;
- Drepturile comune;
- Promisiunea publică de recompensă;
- Jocuri și pariuri;
- Gestiunea de afaceri;
- Îmbogățirea fără justă cauză;
- Obligațiile care nasc din cauzarea de daune.

4. Dreptul succesoral:

- Dispoziții generale cu privire la moștenire;
- Moștenirea testamentară (dispoziții generale cu privire la moștenirea testamentară; forma testamentului, modificarea, revocarea sau anularea testamentului, executarea testamentului, legatul);
 - Moștenirea legală (dispoziții generale cu privire la moștenirea legală, rezerva succesorală);
 - Succesiunea vacantă;
 - Regimul juridic al moștenitorului (opțiunea succesorală, responsabilitatea moștenitorilor de pasivul succesoral, paza averii succesoriale);
 - Confirmarea dreptului la moștenire;
 - Partajul averii succesoriale.

TEMATICA
concursului de admitere la Institutul Național al Justiției (a. 2009)

**Tematica comună pentru proba scrisă eliminatorie tip-grilă și pentru proba orală
constă în rezolvarea unor spețe**

DREPT PROCESUAL CIVIL

I. Partea Generală

1. Viziuni generale despre procesul civil:

- Noțiunea de izvor al dreptului procesual civil și felurile izvoarelor.
- Fazele (stadiile) procesului civil și sarcinile fiecărei faze.
- Felurile de procedură în procesul civil.
- Principiile dreptului procesual civil.
- Raporturile procesual civile și particularitățile lor.
- Compunerea completului de judecată și incidente procesuale la compunerea acestuia (incompatibilitatea, obținerea și recuzarea).

2. Competența generală și jurisdicțională:

- Noțiunea de competență generală și clasificarea ei.
 - Competența jurisdicțional-materială a judecătorilor de drept comun.
 - Competența jurisdicțională materială a curților de apel de drept comun.
 - Competența jurisdicțională materială a Judecătoriei Economice de Circumscripție.
- Competența jurisdicțională materială a Curții de Apel Economice. Criteriile de delimitare dintre competența materială (generală) a instanțelor judecătorești de drept comun și competența judecătorilor economice.

- Competența jurisdicțională teritorială generală și alternativă.
- Competența jurisdicțională teritorială excepțională și după legătura pretențiilor înaintate.
- Temeiurile și procedura strămutării pricinii de la instanța sesizată la o altă instanță.

3. Participanții la procesul civil:

- Părțile în procesul civil.
- Intervenienții principali și accesorii în cadrul procesului civil.
- Procurorul în cadrul procesului civil.
- Participarea în procesul civil a autorităților publice, organizațiilor și cetățenilor pentru apărarea drepturilor altor persoane.

4. Reprezentarea judiciară:

- Noțiunea de reprezentare judiciară. Temeiurile și felurile reprezentării. Persoanele care pot fi și care nu pot fi reprezentanți în judecată.
- Împuternicirile reprezentantului în judecată. Legalizarea calității de reprezentant și a volumului de împuterniciri.

5. Termene și sancțiuni procesuale:

- Noțiunea termenelor de procedură și clasificarea lor. Durata și modul de calcul al termenelor de procedură. Suspendarea curgerii termenului de procedură. Prolungirea termenului de procedură și repunerea în termen.
- Felurile sancțiunilor procesuale și procedura aplicării lor.
- Temeiurile pentru aplicarea amenzii sau despăgubirile și procedura aplicării (anulării) lor.

6. Cheltuieli de judecată:

- Noțiunea și felurile cheltuielilor de judecată în procesul civil. Scutirile de taxa de stat. Amânarea sau eșalonarea taxei de stat. Restituirea taxei de stat.
- Repartizarea cheltuielilor de judecată între părți și compensarea lor.

7. Acțiunea civilă:

- Elementele acțiunii civile.
- Clasificarea acțiunilor civile după scopul material juridic urmărit și după scopul procesual.
- Premisele de exercitare a acțiunii civile.
- Condițiile de exercitare a acțiunii civile.
- Acțiunea reconvențională.
- Asigurarea acțiunii.

8. Probațiunea și probele:

- Noțiunea de obiect al probațiunii și determinarea lui în pricinile concrete.
- Temeiurile degrevării de probațiune (fapte notorii, prejudicial stabilite, recunoscute de partea în proces).
- Repartizarea sarcinii de probațiune între părți (regula generală de probațiune). Rolul prezumțiilor în repartizarea sarcinii de probațiune.
- Mijloacele de probațiune.
- Noțiunea și temeiurile pentru asigurarea probelor. Modul de asigurare a probelor pînă la pornirea procesului și după intentarea procesului.

II. Partea Specială

1. Examinarea în fond a pricinilor civile:

- Intentarea procesului civil.
- Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare.
- Citațiile (înștiințările) judiciare.
- Dezbaterile judiciare ale pricinii în prima instanță.

2. Dispozițiile primei instanțe:

- Cuprinsul hotărîrii primei instanțe (părțile ei componente). Cerințele care se înaintează față de hotărîrea primei instanțe.
- Temeiurile și procedura emiterii hotărîrii suplimentare în prima instanță.
- Încheierile privind corectarea greșelilor din hotărîre și privind explicarea hotărîrii.
- Executarea imediată a hotărîrii. Felurile și temeiurile executării imediate a hotărîrii.
- Efectele juridice ale hotărîrii rămase definitive (irevocabile).
- Încheierile primei instanțe de judecată. Felurile încheierii.

3. Procedura contenciosului administrativ:

- Particularitățile procedurii de examinare și soluționare a pricinilor ce rezultă din raporturi juridico-publice.
- Procedura în pricinile privitor la apărarea drepturilor electorale și a dreptului de a participa la referendum al cetățenilor Republicii Moldova.

4. Proceduri necontencioase:

- Procedura specială.
- Procedura în ordonanță.

5. Căile de atac:

- Apelul împotriva hotărîrilor pronunțate în prima instanță.
- Recursul împotriva hotărîrilor împotriva cărora nu poate fi declarat apel.
- Recursul împotriva deciziilor date în apel.
- Revizuirea hotărîrilor, încheierilor, deciziilor irevocabile.

6. Procedura civilă cu elemente de extraneitate:

- Procedura executării delegațiilor judecătorești străine.
- Procedura recunoașterii hotărîrilor judecătorești străine. Refuzul de a recunoaște și a executa hotărîrea judecătorească străină.
- Executarea silită a hotărîrilor judecătorești străine.

7. Contestarea hotărîrilor arbitrale.

8. Executarea hotărîrilor judecătorești.

TEMATICA
concursului de admitere la Institutul Național al Justiției (a. 2009)

**Tematica comună pentru proba scrisă eliminatorie tip-grilă și pentru proba orală
constă în rezolvarea unor spețe**

DREPT PENAL

I. Partea Generală

1. Instituțiile fundamentale ale dreptului penal

- 1.1. Infracțiunea
- 1.2. Noțiunea, trăsăturile esențiale ale infracțiunii. Clasificarea infracțiunilor.
- 1.3. Elementele și semnele componenței infracțiunii. Modalitățile componenței infracțiunii.
- 1.4. Formele infracțiunii.
- 1.5. Infracțiunea unică.
- 1.6. Pluralitatea de infracțiuni.
- 1.7. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.
- 1.8. Calificarea infracțiunii.

2. Participația

- 2.1. Formele participației.
- 2.2. Participanții.

3. Răspunderea penală

- 3.1. Răspunderea penală ca instituție de drept.
- 3.2. Principiile răspunderii penale.
- 3.3. Cauzele care înlătură răspunderea penală.
- 3.4. Liberarea de răspunderea penală.

4. Pedeapsa penală

- 4.1. Categoriile și limitele generale ale pedepselor aplicate persoanelor fizice și persoanelor juridice (cu excepția autorităților publice).
- 4.2. Individualizarea pedepselor.
- 4.3. Circumstanțele atenuante și agravante.
- 4.4. Liberarea de pedeapsa penală.
- 4.5. Măsurile de siguranță.
- 4.6. Cauzele care înlătură consecințele condamnării.

II. Partea Specială

1. Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei.
2. Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei.
3. Infracțiunile privind viața sexuală.
4. Infracțiuni contra patrimoniului: art.186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 192¹, 197 Cod penal.
5. Infracțiuni contra familiei și minorilor: art.206, 207, 208, 209 Cod penal.
6. Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale: art.217, 217¹ - 217⁶, 219, 220 Cod penal.
7. Infracțiuni economice: art.236, 243, 244, 248, 256 Cod penal.
8. Infracțiuni în domeniul transporturilor: art.264, 264¹, 266, 269 Cod penal.
9. Infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice: art.278, 280, 283, 287, 290 Cod penal.
10. Infracțiuni contra justiției: art.306, 308, 309, 309¹, 311, 312, 317, 318, 323 Cod penal.
11. Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere: art.324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 332 Cod penal.

TEMATICA
concursului de admitere la Institutul Național al Justiției (a. 2009)

**Tematica comună pentru proba scrisă eliminatorie tip-grilă și pentru proba orală
constă în rezolvarea unor spețe**

DREPT PROCESUAL PENAL

I. Partea Generală

1. Dispoziții generale privind procesul penal și dreptul procesual penal

- 1.1. Considerații generale privind procesul penal și dreptul procesual penal.
- 1.2. Principiile procesului penal.

2. Instanțele judecătorești și competența lor

- 2.1. Instanțele judecătorești.
- 2.2. Competența. Felurile competenței.
- 2.3. Incompatibilitatea și strămutarea.

3. Părțile și alte persoane participante la procesul penal

- 3.1. Partea acuzării.
- 3.2. Partea apărării.
- 3.3. Reprezentanții și succesorii în procesul penal.
- 3.4. Alte persoane participante la procesul penal.

4. Probele și mijloacele de probă

- 4.1. Dispoziții generale privitoare la probatoriu și obiectul probațiunii.
- 4.2. Mijloacele de probă și procedeele probatorii.

5. Măsurile procesuale de constrângere

- 5.1. Reținerea.
- 5.2. Măsurile preventive.
- 5.3. Alte măsuri procesuale de constrângere.

6. Chestiuni patrimoniale în procesul penal

- 6.1. Acțiunea civilă în procesul penal.
- 6.2. Cheltuielile judiciare.

7. Termene procedurale și acte procedurale comune

- 7.1. Termenele procedurale.
- 7.2. Citarea și comunicarea altor acte procedurale. Cererile și demersurile.
- 7.3. Modificarea în actele procedurale, corectarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite. Nulitatea actelor procedurale.

II. Partea Specială

1. Urmărirea penală

- 1.1. Noțiunea și trăsăturile definitorii ale urmăririi penale ca fază a procesului penal.
- 1.2. Sesizarea organului de urmărire penală.
- 1.3. Competența organelor de urmărire penală.
- 1.4. Pornirea și desfășurarea urmăririi penale.
- 1.5. Atribuțiile procurorului. Controlul de către procuror al legalității acțiunilor și inacțiunilor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate operativă de investigații.
- 1.6. Terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată.
- 1.7. Controlul judiciar și controlul procurorului ierarhic superior asupra procedurii prejudiciare.
- 1.8. Procedura plîngerii prealabile.

2. Judecata

- 2.1. Condițiile generale ale judecării cauzei.
- 2.2. Punerea pe rol a cauzei penale.
- 2.3. Judecata în prima instanță.
- 2.4. Căile ordinare de atac.
- 2.5. Căile extraordinare de atac.

3. Punerea în executare a hotărîrilor judecătorești

4. Proceduri speciale

- 4.1. Procedura în cauzele privind minorii.
- 4.2. Procedura aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical.
- 4.3. Procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției.
- 4.4. Procedura de suspendare condiționată a urmăririi penale și de liberare de răspundere penală.
- 4.5. Procedura de urmărire și judecare a unor infracțiuni flagrante.
- 4.6. Procedura privind urmărirea și judecarea cauzelor privind infracțiunile săvârșite de persoane juridice.
- 4.7. Procedura de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.
- 4.8. Procedura de restabilire a documentelor judiciare dispărute.
- 4.9. Asistența juridică internațională în materie penală.

Model de speță

Drept civil – Drept procesual civil

Muzeul de Arte Plastice (cumpărător) și persoana fizică Stati (vînzător) au încheiat contractul de vînzare-cumpărare a unui tablou, semnat de un vestit pictor român.

Potrivit condițiilor contractului, cumpărătorul s-a obligat să achite, în decurs de 6 zile bancare, o arvună în mărime de 25% din valoarea totală a contractului și să recepționeze tabloul, în baza actului de recepționare, în cel mult 30 zile din momentul achitării arvunei. Restul sumei urma să fie achitată în cel mult o lună din momentul predării tabloului.

Arvuna a fost achitată în a 3-a zi de la semnarea contractului. Peste 2 luni de la predarea arvunei, cumpărătorul a fost contactat telefonic de reprezentantul vînzătorului, pentru a conveni asupra datei transmiterii tabloului. Stati a comunicat reprezentantului Muzeului că nu poate transmite tabloul, deoarece el a ars, alături de toate celelalte bunuri care se găseau în casa sa, într-un incendiu. Incendiul, potrivit raportului de expertiză al serviciului de pompieri, s-a declanșat în rezultatul unui scurtcircuit.

Muzeul a depus cerere de eliberare a ordonanței judecătorești, solicitînd încasarea de la Stati a dublei arvune pentru neexecutarea obligației, garantate prin arvună. Peste 15 zile de la primirea copieii ordonanței, Stati a depus obiecții, invocînd că dacă Muzeul recepționa tabloul în termenul contractual, obligația era să fie executată în mod corespunzător. Concomitent, Stati a depus cerere reconvențională către Muzeu privind încasarea a 75% din prețul tabloului.

- 1. Care sînt drepturile și obligațiile vînzătorului în cazul nerecepționării bunului de către cumpărător?**
- 2. Era în drept judecătorul să emită ordonanța la cererea Muzeului? Caracterizați actele judecătorului la primirea obiecțiilor de la Stati. Sînt întrunite condițiile pentru depunerea unei acțiuni reconvenționale?**
- 3. Soluționați litigiul în fond.**

Model de speță

Drept penal – Drept procesual penal

Dragovozov, în vîrstă de 19 ani, a apelat la Culai, în vîrstă de 13 ani, și la Bufneac, în vîrstă de 15 ani, ca aceștia să-i aducă cît mai multe contoare din scările blocurilor de locuit. Pentru fiecare contor le-a promis cîte 50 de lei. După ce Culai și Bufneac i-au adus 19 contoare, Dragovozov le-a luat, însă în privința recompensei bănești le-a spus că „a glumit”. Pentru a se răzbuna, Culai și Bufneac au venit noaptea în ograda lui Dragovozov și i-au dat foc casei. În incendiu, din cauza inhalării fumului, a decedat soția lui Dragovozov.

Urmărirea penală în cauza dată a fost efectuată de către procuror care a remis dosarul spre judecare judecătorei de sector.

Ședința de judecare a cauzei a fost publică.

Inculpatul minor a fost audiat cu participarea apărătorului și a pedagogului.

La momentul examinării cauzei reprezentantul legal – mama – nu a participat, deoarece era plecată la lucru în Italia.

Inculpatul minor Bufneac s-a aflat în sala de ședințe pe tot parcursul examinării cauzei.

- 1. Calificați faptele persoanelor pe care le considerați vinovate.**
- 2. Argumentați răspunsul.**
- 3. Identificați omisiunile procedurale.**
- 4. Argumentați răspunsul.**

Notă: Lucrările de specialitate sau orice altă documentație, consultate în vederea pregătirii la examen, se vor aduce la zi, în raport cu modificările legislative intrate în vigoare pînă la data susținerii probelor.